

Handläggare
Fadi Alnaji
Telefon: 08-508 28 973
fadi.alnaji@stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2024-04-16, p 11

Remiss av Förslag till införande av gränsvärden för klimatdeklarationer av byggnader

Remiss från Kommunstyrelsens, dnr. KS 2024/304

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna förvaltningens svar på remissen.

Ärendet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått ärendet av Kommunstyrelsen för yttrande. Svar ska ha inkommit till Kommunstyrelsen senast den 30 April 2024. Förslaget kan läsas på Regerings hemsida:

<https://www.regeringen.se/remisser/2024/03/remiss-av-boverkets-forslag-till-inforande-av-gransvardet-for-klimatdeklarationer-av-byggnader>

Sammanfattning

Boverkets har fått i uppdrag av regeringen att undersöka möjligheten att införa gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan med införande tidigast 1 juli 2025. Boverket förslår även att klimatdeklarationen ska omfatta hela byggnadens livscykel och att ombyggnad ska omfattas av klimatdeklaration med införande 2027.

Miljöförvaltningen tillstyrker Boverkets förslag med synpunkter enligt nedan.

Bakgrund

Boverket har på uppdrag av regeringen lämnat ett författningsförslag gällande regler om klimatdeklaration för byggnader.

Förslaget innebär bland annat krav på att gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan införs tidigast den 1 juli 2025 i reglerna om klimatdeklarationer för byggnader. Kraven avser en maximal klimatpåverkan för modul A1–A5 i kg CO₂e/m² BTA för byggnader

Miljöförvaltningen
Avdelningen för stadsmiljö

Fleminggatan 4
Box 8136
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 28 820
Växel 08-508 28 800
miljoforvaltningen@stockholm.se
start.stockholm

¹ A1-A3 Produktskede: A1: Råvaruförsörjning, A2: Transport, A3 Tillverkning, A4: Transport, A5: Bygg och installation

som uppförs och omfattas av regler om klimatdeklarationer. Boverket föreslår att gränsvärdena ska sättas differentierat för småhus, flerbostadshus och lokaler.

Boverket föreslår även att klimatdeklaration ska omfatta hela byggnadens livscykel från 1 januari 2027. De moduler från byggnadens livscykel som föreslås omfattar modul A1–A5 (byggskedet, samma som dagens krav på klimatdeklarationer), B22, B4, och B6 (driftskedet) samt C1–C43 (slutskedet). Krav på klimatdeklaration föreslås även vid vissa ändringar av befintliga byggnader från den 1 januari 2027. Kravet gäller inte för alla ändringar utan begränsas till åtgärder som kräver bygglov.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser positivt på att Boverket föreslår att gränsvärden av klimatutsläpp från nyproduktion av byggnader införs 2025 istället för 2027, och att gränsvärdet skärpas successivt med en noggrann utvärdering inför varje regeländring.

Det är även positivt att förslaget inkluderar en tydlighet kring vilka krav som kommer att gälla framåt. Det är positivt att krav på minskad klimatbelastning ställs som ett teknikoberoende funktionskrav som inte styr materialval och metoder. Funktionskravet för att nå gränsvärden är nödvändigt för att skicka en tydlig signal till byggbranschens aktörer att välja teknikoberoende klimatsmarta och kostnadseffektiva lösningar vilket gynnar återbruksmarknaden.

Det behöver förtydligas vilket gränsvärde som kommer att gälla för byggnader som innehåller olika byggnadstyper, t.ex. flerbostadshus med förskola i bottenvåningen. Boverket redogör inte för hur uppföljning av gränsvärdena ska ske. Vid införande av gränsvärden bör Boverket ange riktlinjer för uppföljning.

Boverket behöver förtydliga hur verifikat (bevis på inbyggda material), ska kvalitetssäkras samt ge vägledning om hur dokumentation av underlagen som används i beräkningar ska ske.

Förvaltningen ställer sig positiv till att klimatdeklarationen utökas 2027 med fler byggnadsdelar, livscykelskeden och moduler än vad som ingår från 2022.

Utveckling av beräkningsmetoder har gått snabbt och medvetenheten i branschen har ökat på grund av införandet av klimatdeklarationer. Förvaltningen anser att det är nödvändigt att Boverket inkluderar utökade systemgränser som rivning (C-modul) och markarbeten för att driva på

² B Användningsskede (B2: Underhåll, B4: Utbyte, B6: Driftenergi).

³ C Slutskede (C1: Rivning, C2: Transport, C3: Restproduktbehandling, C4: Bortskaffning).

utvecklingen i branschen så att klimatmålen nås. Förvaltningen ser det också som nödvändigt att beräkningsmetodiken bygger på internationella standarder som harmoniseras både med Energiprestandadirektivet och de framgångsrika miljöcertifieringssystem som idag redan finns i Sverige för att minska administrativt arbete. Förvaltningen anser att en detaljerad byggdelsklassificering t.ex. enligt CoClass⁴ är en viktig förutsättning för en systemberoende, allmänt tillgänglig och licensfri indelning av byggdelar. Ett klassifikationssystem som CoClass är nödvändigt för att byggnadens digitala modell (BIM) ska arbeta med kostnadseffektiva jämföranden mellan olika material- och konstruktionsval, vilket gynnar prisvärda, klimatsmarta material och i synnerlighet återbruksmaterial.

Boverket har funnit att kostnadsökningen kommer bli liten om det ställs krav på gränsvärde inom det intervallet som förslås, och om det läggs till flera moduler i beräkningen som ligger till grund för klimatdeklarationen. Förvaltningen instämmer med Boverket och anser att den totala kostnadsökning för projekten kan motverkas genom en ökad digitalisering av beräkningsdata, mer resurseffektiv materialanvändning, utveckling av Boverkets databas, och större tillgång på EPD⁵:er.

Förvaltningen delar Boverkets uppfattning att en omfattande renovering av en befintlig byggnad innebär en stor klimatpåverkan, och i vissa fall kan uppgå till samma storleksordning som produktionen av nya byggnader. Förvaltningen ställer sig därför positiv till att klimatdeklaration ska krävas vid annan ändring av en befintlig byggnad än tillbyggnad, om ändringen kräver bygglov och inte är undantagen från kravet på bygglov.

Boverket föreslår ingen klimatdeklaration för tillbyggnader. Förvaltningen anser att det behöver förtydligas hur tillbyggnadsprojekt kommer att hanteras eftersom tillbyggnadsprojekt kan ha lika stor klimatpåverkan som en ny byggnad.

Anna Hadenius
Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Malin Täftefur
Avdelningschef
Miljöförvaltningen

⁴ Samhällsbyggarnas gemensamma klassifikationssystem för framtidssäkrad dokumentation.

⁵ EPD: Environemt product declaration –Miljövarudeklaration innehållande materialets klimatpåverkan.

Bilaga

- Boverkets rapport- Gränsvärde för byggnaders klimatpåverkan och en utökad klimatdeklaration, 2023:20